

Linkovi

Linkovi ili **hiperlinkovi** (eng. *hyperlinks*) nam omogućavaju povezivanje i prelazak sa strane na stranu, kao i povezivanje fajlova, email adresa i tako dalje.

Svi smo koristili linkove na webu jer bez njih bismo morali svaki put ručno da ukucavamo adresu koju želimo da otvorimo. Praktično svaki tekst na kojim možemo kliknuti na netu je link, bilo da je u pitanju sajt kao što je Google, Facebook, sajt omiljenog fudbalskog kluba ili sajt lokalne prodavnice.

Linkovi

- Sami linkovi po default vrednostima su plave boje, imaju liniju ispod teksta i kursor se pretvara iz strelice u ruku kada pređemo mišem preko njih.

Click [here](#) for Google

Struktura link taga

- Za postavljanje linkova koristi se `<a>` tag. Pošto se vrlo često koristi dodeljena mu je ovako kratka oznaka. Inače, A je skraćeno od eng. *anchor* što znači *sidro*.

Struktura link taga

- Kada postavljamo link, moramo znati dva detalja.
- Prvi je URL, odnosno **na koju će lokaciju voditi link** (stranicu, fajl i sl),
- a drugi je šta ćemo postaviti kao sadržaj, **tekst linka**, a na koji će korisnik kliknuti i koja mu govori nešto više o samom linku.

Click [here](#) for Google

Struktura link taga

`<a href="http://www.google.com/">link</a>`

- Crnom bojom je označen tekst, sam sadržaj linka. Jedino je on, od svih detalja prikazanih ovde, vidljiv korisniku.
- Crvenom bojom je označen `<a>` tag, odnosno početni i završni `<a>` tag. Slično kao i kod ostalih tagova sa kojima smo se susretali. Ono što je novina je atribut **href** koji je dodat **unutar** početnog a taga (vidimo da se znak za veće, kraj početnog a taga, nalazi iza atributa).
- Sam href atribut se sastoji iz dva dela, iz naziva atributa koji je uvek isti za sve linkove **(A)** i lokacije (URL) do koje vodi link **(B)**. Naravno, ne smemo zaboraviti i znak jednakosti, kao i znake navoda oko URL-a.

Tipovi

Postoje dva osnovna tipa linkova, u zavisnosti od putanja:

- Apsolutne putanje – **apsolutni linkovi**
- Relativne putanje – **relativni linkovi**

Apsolutni linkovi

- Ovaj tip linkova sa najčešće koristi kada želimo da povežemo našu stranicu sa stranicom ili materijalom na nekom drugom sajtu.
- Apsolutni linkovi su možda najjednostavniji za unos, ali mogu biti najproblematičniji za kasniju izmenu. U svakom slučaju, kod ovog tipa linkova, bitno je samo na koju stranicu (ili drugi element) vodi link, dok nije bitno na kojoj stranici se link nalazi.

Apsolutni linkovi

Kod ovog tipa, sadržaj URL-a uvek kreće tipom protokola, sledi domen, a zatim i putanja da konkretne stranice (npr <http://www.it-akademija.com/prijava.php>). Ako nismo definisali putanju do stranice već samo domen, otvoriće se početna strana sajta.

```
<a href=" http://www.it-akademija.com/prijava.php">  
Druga strana sajta</a>
```


Relativni linkovi

- Nasuprot aposlutnim linkovima kod kojih je bitna samo destinacija, kod relativnih linkova je veoma bitno i gde se sam link nalazi, tj *odakle* usmerava posetioca sajta. To je zbog toga što ovaj tip linkova postavlja **relaciju između početne i krajnje tačke**.
- Relativni linkovi se najčešće koriste za veze unutar nekog sajta

Relativni linkovi

`<a href="druga.html">Druga strana sajta</a>`

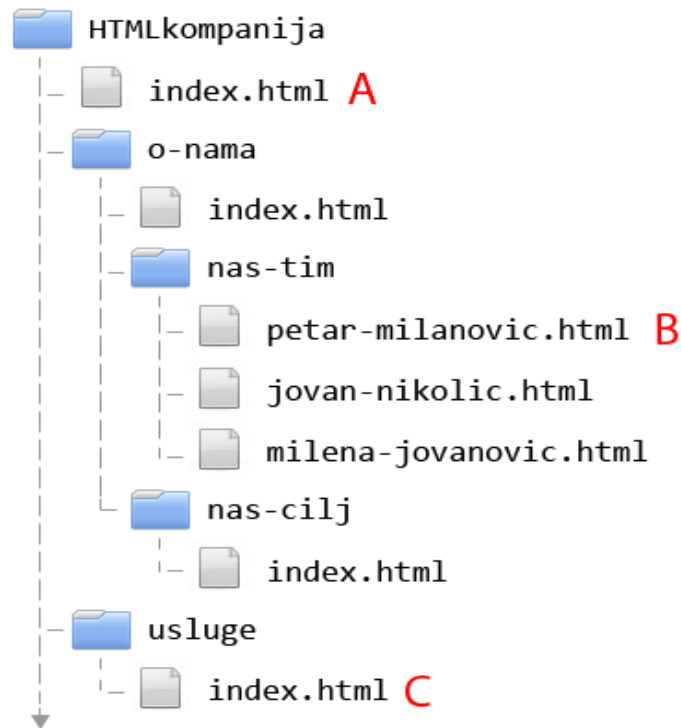
- Kod relativnih linkova, u okviru href atributa postavljamo relativni URL, ili drugim rečima, postavljamo relativnu putanju do stranice (ili drugog resursa).
- U konkretnom primeru postavljeni link će u istom folderu gde se nalazi stranica sa linkom, potražiti stranicu *druga.html* jer kao što je već rečeno, ovaj tip linkova se odnosi na početnu lokaciju.

Primer relativnih linkova – situacija 1

Ako želimo da postavimo link na početnoj stranici sajta u primeru iznad (obeleženo **A**), a koji će voditi ka stranici *petar-milanovic.html* (**B**), a koja se nalazi u folderu *nas-tim*, koji se pritom nalazi u folderu *o-nama*, pisaćemo:

```
<a href="o-nama/nas-tim/petar-milanovic.html">link</a>
```

Ovaj link će prvo otvoriti folder *o-nama*, zatim folder *nas-tim* i u njemu potražiti stranu *petar-milanovic.html*.

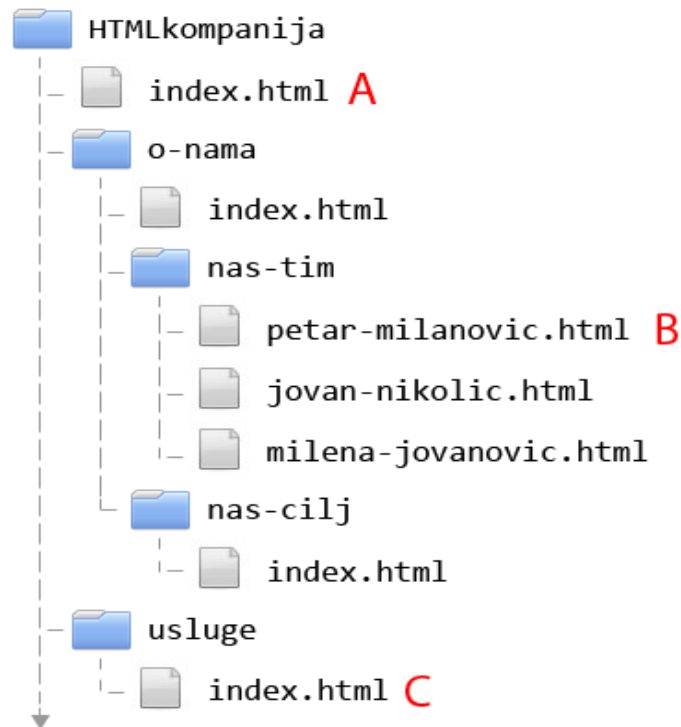

Primer relativnih linkova – situacija 2

Ako želimo da postavimo link na stranici *petar-milanovic.html* (B), a koji vodi na početnu stranicu sajta (A), dakle obrnuta situacija od prethodne, pišaćemo:

```
<a href="../../index.html">link</a>
```

Pošto se stranica sa linkom nalazi u podfolderima, a potrebno je linkovati ka stranici "iznad", moramo se prvo vratiti nazad, tj izaći iz jednog i drugog foldera sve do osnovnog, root nivoa sajta i tu potražiti *index.html*. Kod izlaska iz foldera pišemo dva puta znak tačke umesto naziva foldera.

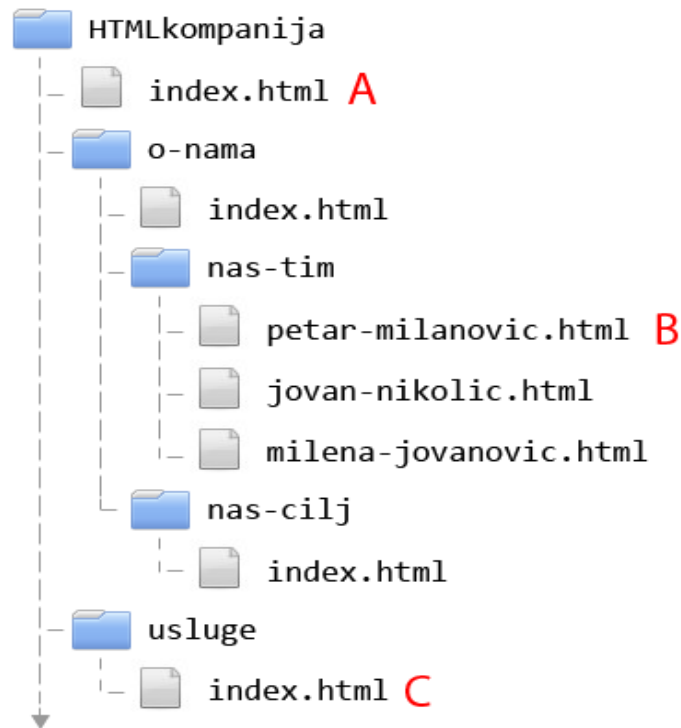

Primer relativnih linkova – situacija 3

Ako želimo da postavimo link na stranici *petar-milanovic.html* (B), a koji vodi na stranicu u folderu *usluge* (C) pisaćemo sledeće:

```
<a href="../../usluge/index.html">link</a>
```

Ovo je nešto komplikovanija, kombinacija prethodne dve situacije jer smo morali prvo da izađemo iz oba foldera u kome se stranica sa koje linkujemo nalazi, pa da onda u nastavku otvorimo folder *usluge* i u njemu da potražimo stranicu *index.html*

Target atribut

Već smo pomenuli da `<a>` tag mora imati atribut *href* jer bez njega je praktično beskoristan. Pored njega, postoji i opcioni atribut *target* koji definiše na koji način se aktivira link, a može imati neku od sledećih vrednosti:

- **_blank** - učitava linkovani dokument u novom okviru/prozoru
- **_parent** - učitava linkovani dokument u roditeljskom elementu strane u kojoj se nalazi link. Ukoliko se link ne nalazi u ugnježdenoj strani, učitava u punom prozoru.
- **_self** - učitava linkovani dokument u istom prozoru gde se nalazi i link. Ukoliko izostavimo target, ova vrednost se uzima kao default.
- **_top** - učitava u punom prozoru, zanemarujući sve frejmove.

Target atribut

Ovaj atribut nije obavezan, ali se koristi najčešće prilikom linkovanja drugih sajtova i tada je u pitanju *_blank*. Tako se otvara novi okvir browsera, a ostaje tekući.

Primeri:

```
<a href="druga.html" target="_blank">link</a>
```

```
<a href="http://www.it-akademija.com/" target="_blank">link</a>
```

E-mail linkovi

- Postoje i e-mail linkovi koji pokazuju ka e-mail adresama.
- Kod njih je specifično što umesto otvaranja strane **pokreću default e-mail program posetioca strane**

mailto:office@it-akademija.com

E-mail linkovi

- Email linkove možemo dopuniti predefinisanim subject i/ili body poljima.
- Predefinisane vrednosti su izmenjive od strane korisnika pre slanja.

mailto:office@it-akademija.com?subject=Kontakt sa sajta&body=Predefinisani tekst poruke sa sajta

Imenovana sidra (named anchor)

- Imenovana sidra (*eng. named anchor*) koristimo kada želimo da link vodi na tačno određeni deo strane.
- Imenovana sidra možemo postaviti bilo gde na stranici, a zatim postaviti link ka njima, ka tačno tom delu strane.

Imenovana sidra (named anchor)

Na primer, Wikipedia (www.wikipedia.org) koristi imenovana sidra za povezivanje odrednica u tekstu sa referencama koje se nalaze na dnu strane. Kod svake reference postavljeno je imenovano sidro, a potom linkovano sa odrednice u tekstu.

Postavljanje im. sidra

Kada želimo da postavimo imenovano sidro, činimo to tako što upisujemo `<a>` tag, ali za razliku od linkova, **bez *href* atributa i sa *name* atributom.**

```
<a name="ime-sidra"></a>
```

Donekle je neobično što kod imenovanih sidra ipak postavljamo početni krajnji tag, ali bez sadržaja.

Postavljanje im. sidra

Videli smo samo jedan deo, odnosno, postavili smo imenovano sidro koje ima svoje ime (name) i pritom nije vidljivo u browseru. Sada nam preostaje i da linkujemo to sidro sa iste ili neke druge stranice. Na primer, ukoliko želimo da povežemo sidro sa iste stranice, dodaćemo:

```
<a href="#ime-sidra">link</a>
```

Sa druge strane, ako želimo da linkujemo ka sidru sa druge stranice, postavimo:

```
<a href="index.html#ime-sidra">link</a>
```

dakle, klasičan link sa dodatkom imena sidra kome prethodi znak #.

Postavljanje im. sidra

Umesto postavljanja posebnog a elementa sa *name* atributom, možemo linkovati ka ID vrednostima na stranici, odnosno ka elementu sa odredjenom id vrednosti.

O tome će biti više reči kasnije kada budemo govorili o ID i class vrednostima.

Pseudoselektori kod linkova

Svaki link ima četiri stanja:

- link
- visited
- hover
- active

Stilizacija se može primeniti HTML atributima nad body elementom ili CSS opisima.

Stilizovanje stanja linkova – HTML

- Ranije, ukoliko smo želeli da stilizujemo linkove upotrebom HTML elemenata, dodavali smo određene attribute nad *body* elementom.
- Možemo postaviti:
  - **link** – postavljamo boju linkova (normalno stanje)
  - **alink** – aktivni linkovi
  - **vlink** – posećeni linkovi

```
<body link="red" vlink="blue" alink="green">
```

Ovi atributi se više **ne** koriste – CSS je preuzeo tu ulogu.